

FUN Suomen yliopistokirjastojen verkosto

Kokous 1/2019

Muistio

Aika: 4.2.2019 klo 10.00–16.00

Paikka: Aalto-yliopisto, Harald-Herlinin oppimiskeskus, kokoushuone Johanna,
Otaniementie 9, Espoo

Osallistujat:

Minna Abrahamsson-Sipponen, Oulun yliopiston kirjasto

Tommi Harju, Taideyliopiston kirjasto

Tua Hindersson-Söderholm, Svenska handelshögskolans bibliotek

~~Tiina Järvinen~~, Maanpuolustuskorkeakoulun kirjasto

Anne Lehto, Tritonia (puheenjohtaja)

Riitta Lähdemäki, Tampereen yliopiston kirjasto, saapui klo 10.08

Ari Muhonen, Jyväskylän yliopiston Avoimen tiedon keskus

~~Ulla Nygrén~~, Turun yliopiston kirjasto

Ulla Ohvo, Lappeenrannan tiedekirjasto

Susanna Parikka, Lapin korkeakoulukirjasto

Matti Raatikainen, Aalto-yliopiston oppimispalvelut

~~Jarmo Saari~~, Itä-Suomen yliopiston kirjasto, valtuutettu edustaja Jukka Kananen

Pia Södergård, Åbo Akademis bibliotek, saapui klo 10.02

Kimmo Tuominen, Helsingin yliopiston kirjasto

Pia-Maria Niemitalo (sihteeri)

Asiantuntijat:

Arja Tuuliniemi/FinELib-toimisto, Kansalliskirjasto (kohdassa 9)

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.00. Pöytäkirjantarkastajiksi ja ääntenlaskijoiksi valittiin Minna Abrahamsson-Sipponen ja Tommi Harju.

2. Esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtaja ilmoitti, että Ulla Nygrénin estymisen vuoksi puheenjohtaja esittelee vuoden 2018 tilinpäätösluonnoksen ja vuosikertomuksen 2018. Esityslista hyväksyttiin em. muutoksin.

3. Edellisen kokouksen muistio

Tarkastettu muistio löytyy [FUNin verkkosivuilta](#).

4. Uuden yhteistyösihteerin esittely

Uusi yhteistyösihteeriksi Pia-Maria Niemitalo esittäytyi. Yhteistyösihteeriksi aloitti työnsä 15.1.2019.

5. Aalto-yliopiston oppimiskeskuksen kuulumiset

Matti Raatikainen kertoi Aalto-yliopiston kirjastopalveluiden ajankohtaiset kuulumiset.

Aalto-yliopistossa opiskelee 17 000 opiskelijaa. Koko yliopiston henkilöstön määrä on 4457 ja näistä jopa 37% ovat ulkomaalaisia.

Kampusmuutoksien myötä koko Aalto-yliopisto sijaitsee nykyään samalla kampuksella. Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu muutti uuteen Väre-rakennukseen ja Kauppakorkeakoulun uusi rakennus otetaan käyttöön helmikuussa 2019. Myös lisää uusia rakennuksia on suunnitteilla. Yliopisto on vähentänyt tiloja ja keskittänyt toimintoja.

Vuonna 2016 perustettu Aalto-yliopiston oppimiskeskus jakaantui 2018 kahdeksaan tiimiin. Oppimiskeskuksen henkilöstön määrä on 61. Henkilökunnalla ei nykyään ole omia huoneita tai työpisteitä, vaan töihin tullessa valitaan vapaana oleva työpiste.

Matti kertoi, että hänen omassa Palvelupisteet-tiimissä työnkuvat ovat muuttuneet ja uusia tehtäviä saatu Oppimispalveluiden piiristä. Matin tiimiläiset kokevat, että tiedonkulku on muuttunut haasteellisemmaksi, kun entiset kirjastolaiset ovat jakautuneet eri tiimeihin. Uusien tehtävien myötä myös ammatti-identiteetti on muutoksessa.

Tällä hetkellä uuden kirjastojärjestelmän hankinnan valmistelun lisäksi on meneillään painettujen opinnäytteiden takautuva digitointi. Elektroniset opinnäytteet eivät tule olemaan avoimesti saatavilla. Ajankohtaista on myös Mikkelin toimipisteen kirjaston aineistojen siirto tietokannasta toiseen, sekä opinnäytetyöprosessien uudistaminen.

6. Tilinpäätös 2018, talousarvio 2019 ja maksusuudet

Anne Lehto esitteli Ulla Nygrénin laatiman vuoden 2018 tilinpäätösluonnoksen (liite 1). Todettiin, että vuoden 2018 varojen käytön toteuma on arvio, kunnes Turun yliopiston tilinpäätös on vahvistettu. Hyväksyttiin vuoden 2018 tilinpäätösluonnos.

Anne Lehto esitteli vuoden 2019 talousarvioluonnoksen ja ehdotuksen kirjastokohtaisista maksuosuuksista vuodelle 2019 (liite 2). FUNin jäsenmäärä on vähentynyt yhdellä vuodenvaihteessa 2018-2019, kun Tampereen yliopistojen kirjastot yhdistyivät. Tästä johtuen maksuosuuksiin kohdistui korotuspaine. Anne Lehto esitti, että puolet korotuksesta katettaisiin siirtyvällä rahoituksella ja puolet maksuosuuksien korotuksilla, jolloin ns. isojen yliopistokirjastojen maksusuudet nousevat 175,05 euroa ja ns. pienten yliopistokirjastojen 108,55 euroa.

Hyväksyttiin talousarvioesitys vuodelle 2019 pienellä muokkauksella (lisätään Turun yliopistosta siirtyvään rahoitukseen lakkautetun Oppimisen tuen verkoston varat) ja hyväksyttiin kirjastokohtaiset maksusuudet vuodelle 2019 esityksen mukaan.

7. Toimintasuunnitelma 2019

Anne Lehto esitteli työvaliokunnan valmisteleman toimintasuunnitelmaluonnoksen vuodelle 2019 (liite 3). Toimintasuunnitelmaan liittyen keskusteltiin ja sovittiin seuraavista asioista:

FUN Vaikuttaa

- Pia Södergård kertoi, että NUASin Planeringsgruppen för biblioteksservice – ryhmän viimeisimmässä kokouksessa oli käsitelty mahdollista yhteistyötä FUNin kanssa. NUASin jäsenet suhtautuivat myönteisesti ehdotukseen, mutta olivat pohtineet tapaamisen tavoitteita ja tarkoitusta. NUASin jäsenet eivät ole välttämättä esimerkiksi kirjastojen vaikuttavuuden asiantuntijoita omassa maassaan, joten NUAS voi tarpeen mukaan ehdottaa FUNille asiantuntijoita, joiden kanssa tehdä yhteistyötä.

Päätettiin järjestää yhteistä ohjelmaa NUASin ja FUNin kokouksien yhteydessä syyskuussa Rovaniemellä. Todettiin, että tapaamisen sisältö täytyy suunnitella hyvin. Teema voisi liittyä esimerkiksi yliopistokirjastojen vaikuttavuuteen tai yliopistokirjastojen rooliin avoimen tieteen tutkijarajapinnassa. Sovittiin, että työvaliokunta suunnittelee aiheita NUAS-tapaamiseen, ehdotuksia otetaan vastaan.

- Kansainvälistä yhteistyötä päätettiin ensin käynnistää Ruotsin kanssa ja vasta myöhemmin yrittää laajentaa muihin maihin.
- KITTin osalta valmistaudutaan sen mahdolliseen loppumiseen. Mahdollisen uuden tilastointipalvelun kehittäminen täytyy käynnistää tänä vuonna.

FUN Kokeilee

- Yhteistyökalu eDuuni otetaan käyttöön nimellä ”FUN Suomen yliopistokirjastojen verkosto”. Oulun yliopiston tietohallinto luo eDuuniin työtilan ja lisää

yhteistyösihteerin pääkäyttäjäksi. Yhteistyösihteerin lisää FUNin jäsenille oikeudet työtilaan. eDuuni mahdollistaa yhteiset keskustelut ja äänestykset myös etänä.

- Toimialarajat ylittävää yhteistyötä toteutetaan kutsumalla eri toimialojen asiantuntijoita puhujiksi esim. FUNin kokousten yhteyteen.

FUN Näkyy

- [EU:n saavutettavuusdirektiivi](#) otettava huomioon FUNin verkkosivuilla.
- Jatketaan Twitterin seuraamista ja twiittaamista. Kannustetaan FUNin jäseniä Twitterin käyttöön.
- Mediaryhmä laatii vuosisuunnitelman FUNin blogille.
- Somelinkkien (Facebook, Twitter) sijaintia verkkosivuilla muutetaan, että ne olisivat paremmin näkyvillä.
- Mediaryhmä koostaa viestintätilinpäätöksen.

Hyväksyttiin toimintasuunnitelma vuodelle 2019.

8. Toimintakertomus 2018

Anne Lehto esitteli Ulla Nygrénin laatiman vuoden 2018 toimintakertomuksen. Hyväksyttiin toimintakertomus 2018 (liite 4) ja kooste FUNin ja työryhmien toiminnasta vuonna 2018 (liite 5).

9. Ajankohtaista aineistoneuvotteluista / FinELib-toimisto

Palvelupäällikkö Arja Tuuliniemi FinELib-toimistosta kertoi ajankohtaiset asiat aineistoneuvottelutilanteesta ja neuvottelutavoitteista.

- Siirtymäkauden sopimukset solmittu Springerin ja Royal Society of Chemistryn (RSC) kanssa.

- Taylor & Francisin kanssa neuvottelut ovat toistaiseksi päättyneet ja pääsy sopimuksen kattamaan aineistoon päättyi 31.1.2019, lukuun ottamatta pitkäaikaiskäyttöaineistoa (pääsyoikeus vaihtelee organisaatioiden tilauksien mukaan). Pitkäaikaiskäyttö SFX:n kautta vielä työn alla. FUN toivoi tiedotusta SFX-tilanteesta.
- Wiley'n kanssa neuvottelut jatkuvat ja pääsy aineistoon jatkuu 18.2.2019 saakka. Neuvotellaan sopimuskauden pituudesta ja opt-out mahdollisuudesta, OA-artikkeleiden määrästä eri vuosina, sekä kokonaishinnasta ja OA-artikkeleiden hinnasta.

FinELibin Open Access –projektit ovat tällä hetkellä Avoimen julkaisemisen kustannus seurannan kehittäminen sekä Full OA-julkaisukanavien tarjonta ja laatu.

FinELib järjestää OA-seminaarin johtajille 7.5.2019. Ajatus on päästä vaihtamaan kokemuksia muiden maiden kanssa. 8.5.2019 järjestetään OA-työpaja asiantuntijoille.

Lounas ja kierros Väre-rakennuksessa klo 12.00–13.18

10. Kokousaikataulu 2019

Päätettiin kokousaikataulu ja kokouspaikat vuodelle 2019.

FUNin kokoukset:

10.5. Tiedekirjasto Tritoniassa

4-5.9. Lapin yliopiston kirjastossa

13.12. Taideyliopiston Musiikkitalossa

Seuraava työvaliokunnan kokous on 11.4. klo 9.00-12.00.

11. Ajankohtaiskatsaus

Katsaus kirjastojärjestelmähankkeisiin

Matti Raatikainen (Aalto), Ari Muhonen (Koha) ja Kimmo Tuominen (Lumikko) kertoivat kirjastojärjestelmähankkeiden ajankohtaisesta tilanteesta.

Aalto-yliopisto hankkii SaaS-järjestelmän neuvottelumenettelyä käyttäen. Neuvotteluprosessi vie aikaa. Uutta kirjastojärjestelmää ei todennäköisesti saada vielä vuoden 2019 aikana. Aalto-yliopisto harkitsee ottavansa pilvi-Voyagerin tilapäisesti käyttöön, kunnes saadaan uusi järjestelmä.

Jyväskylän yliopiston Avoimen tiedon keskus on ottanut Kohan käyttöön tammikuun alussa ja konversio sujui hyvin. Holdings-tietueiden massamuutos ei vielä toimi. Hankintamoduulia ei ole otettu käyttöön. Tarkoitus on, että kaikki projektissa mukana olevat tieteelliset kirjastot siirtyvät Kohaan syksyyn mennessä. [Lisätietoa](#) ja [käyttöönottoaikataulu](#).

Lumikko-ryhmän 25 kirjastoa on tehnyt hankintapäätöksen Ex Libriksen Alma-järjestelmästä. Käyttöönottoa ollaan käynnistämässä ja se tehdään kahdessa aallossa. Tämänhetkisten tietojen mukaan käyttöönotto saadaan valmiiksi vuoden 2020 puolella välissä.

Kirjallisuuden välityspalveluiden kilpailutus

Sovittiin, että kerätään tiedot yliopistokirjastojen ratkaisuihin kirjallisuuden välityspalveluiden kilpailutuksen suhteen tänä vuonna. Yhteistyösihteeri luo eDuuniin kyselyn. Tiedot kootaan tilanteen kartoittamiseksi ja taustaksi mahdollisia laajempia kilpailutuksia varten. Osalla yliopistoista voi olla halukkuutta yhteistyöhön kilpailutuksen valmistelussa, vaikka kukaan ei varsinaisesti tekisikään kilpailutusta toisten puolesta.

12. Ilmoitusasiat

- Työvaliokunta on valinnut FUNin varapuheenjohtajaksi kaudelle 2019-2020 Minna Abrahamsson-Sipposen.

- Työvaliokunta on nimennyt FUNin edustajaksi FinELibin ohjausryhmään Kimmo Tuomisen ja varajäseneksi Minna Abrahamsson-Sipposen (Liite 6).
- TSV järjesti seminaarin Funding-models for national journals transitioning to open access 17.1.2019.
- Kotilava-hankkeen ohjausryhmän toimikausi päättyi 31.12.2018. FUNin edustajana ohjausryhmässä toimi Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen Tampereen yliopiston kirjastosta. Kotilavan ohjausryhmän sähköpostikokouksessa 11.1. on keskusteltu kotimaisten tiedelehtien rahoitusmallin jatkovalmistelun siirtymisestä TSV:n avoimen tieteen koordinaation piiriin. Esitys on linjassa FUNin esittämien lausuntojen kanssa ja FUNin edustaja on kannattanut ehdotusta. Minna Abrahamsson-Sipponen kertoi, että Kotilava-hankkeen ohjausryhmä on pyytänyt Avoimen tieteen kansallista strategiaryhmää jatkamaan kotimaisten tiedejulkaisuiden rahoitusmallin kehittämistä.
- 7.5.2019 järjestetään FinELib's Open Access seminar ja 8.5. suomenkielinen Open Access workshop. Seminaari on tarkoitettu korkeakoulukirjastojen johtajille, mutta myös muille kirjastojen asiantuntijoille. Tavoitteena on kuulla kokemuksista eurooppalaisista kirjastoista, jotka ovat olleet aktiivisia avoimen julkaisemisen edistäjiä, ja keskustella eri tavoista promovoida avointa julkaisutoimintaa kirjastoissa. Seminaarin kieli on englanti.
- Kansallinen bibliometriikkaseminaari järjestetään 8.4. Helsingissä, etäyhteyksmahdollisuus. FUN on mukana seminaarin suunnittelussa, yhdessä CSC:n, OKM:n, SA:n ja HY:n kanssa.
- FUN on saanut lausuntopyynnön: ISO 26324:2012 "Information and documentation – Digital object identifier system" suomenkielinen käännös (liitteet 9-11). Lausunto valmistuu viimeistään 8.3.2019.
- FUN on saanut lausuntopyynnön: ISO/DIS 3297:2019 "Information and documentation - International standard serial number (ISSN)" (liitteet 7-8). Lausunto valmistuu viimeistään 15.3.2019.
- Riitta Lähdemäki on nimitetty Tampereen yliopiston kirjaston johtajaksi vuoden alusta.
- Henrikka Mustajoelta on tullut nimeämispyyntö DMPTuulin ohjausryhmään. Työvaliokunta nimesi sähköpostikokouksessaan 1.2.2019 Anne Lehdon (liite 12).

- International Library Staff Exchange Week (ISEW Library 2019) järjestetään Helsingin yliopiston kirjastossa 10-14.6.2019.
- Julkaisufoorumi järjestää 20.3.2019 klo 12-16 seminaarin, jonka aiheena on Julkaisufoorumin vuoden 2018 aikana toteutettu päivitysarviointi, Julkaisufoorumin tausta ja tavoitteet sekä luokituksen vastuullinen käyttö. Etäyhteyshmahdollisuus.

13. Muut asiat

Avoimen tieteellisen julkaisemisen kansallisen strategian kommentointipyyntö ei tullut FUNille. FUN kommentoi kuitenkin strategiaa ja yhteistyösihteerit lähettää sähköpostia asiasta verkoston jäsenille. Lausunto valmistuu viimeistään 28.2.2019.

14. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.36.

Liitteet

- 1 Vuoden 2018 tilinpäätös
- 2 Talousarvio 2019 ja maksuosuudet 2019
- 3 Toimintasuunnitelma 2019
- 4 Toimintakertomus 2018
- 5 FUN edustukset työryhmissä 2018
- 6 Nimeämispyyntö FinELibin ohjausryhmään
- 7 ISODIS 3297 ISSN
- 8 ISODIS 3297 2019 ISSN Lausuntopyyntö
- 9 ISO 26324 2012
- 10 ISO 26324 DOI Lausuntopyyntö
- 11 SFS-ISO 26324 Käännös lausuntoversio
- 12 Nimeämispyyntö DMPTuulin ohjausryhmään